

Lesanka a starý mobil

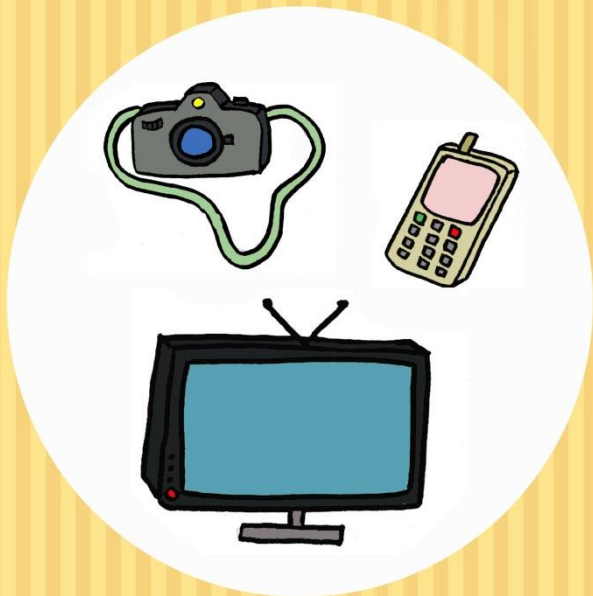
V malom meste pri Dunaji stojí pekná farebná budova. Má naozaj veľmi veľa okien, ktoré zvedavo pozerajú na zelenú záhradu pred nimi, kde sa na tráve ešte mokrej od rannej rosy hrajú deti. Nad vchodom medzi oknami svietia veľké červené písmená ŠKOLA a počúvajú ako sa okolo nich rozlieha detský smiech.

“Do triedy, bude zvoniť!”

Zopár detských hlávok sa otočilo k pani učiteľke Betke v modrej pletenej veste, ktorá stála na schodoch pred školou s rukami v bok. Ostatné deti sa ďalej hrali, a pani učiteľka musela ešte dvakrát zopakovať vetu, ktorú má už veľmi dobre naučenú, pretože ňou volá deti úplne každé školské ráno už druhý rok. Dnes je pondelok a prvú hodinu majú [anglický jazyk](#). Budú sa učiť o recyklácii a o ochrane prírody. Na túto tému sa veľmi teší a vie, že aj deti bude zaujímať.

Ako sa povedia po anglicky
slová na obrázku?

Aké ďalšie anglické slovíčka
poznáte?

Sotva si deti posadali do lavíc, už zvonilo. Kým si zadýchané a ešte rozchichotané povytahovali peračníky, zošity a šlabikáre, pani učiteľka sa postavila pred tabuľu a napísala na ňu pekným úhladným písmom, takým akým píše iba pani učiteľky: "[Hľadá sa mobil.](#)" Deti nápis na tabuli zaujal, niektoré vykrikovali, iné sa hlásili, ale zopár ešte stále v taške hľadalo niečo, čo určite ležalo zabudnuté doma.

"Pssst," povedala pani učiteľka s úsmevom.

"Dnes ráno som zistila, že sa mi niekam stratil môj starý telefón. Mala som ho tu, v prvej zásuvke písacieho stola, ale niekam zmizol. Pomôžete mi ho nájsť?"

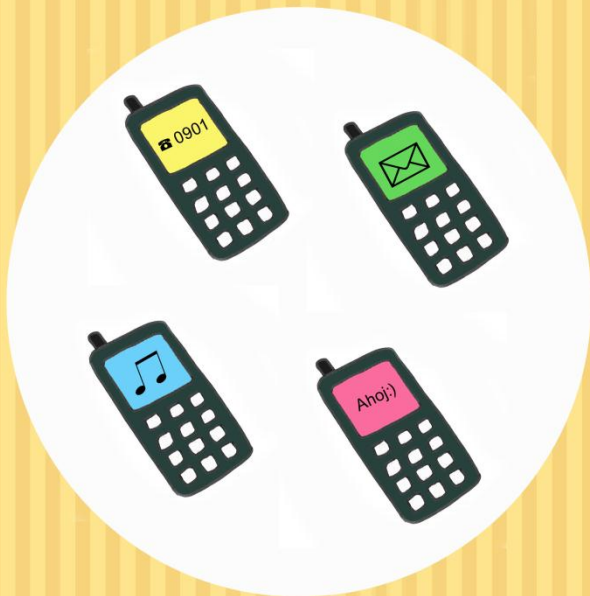
Zamyslení malí žiaci prikyvovali a premýšľali, kde by sa asi mohol stratiť telefón.

"Kto ho nájde, získa odmenu," dodala ešte pani učiteľka a veľavýznamne sa na deti pozrela.

V triede sa rozhostil šum, ale keď pani učiteľka zadala prvú úlohu z angličtiny, deti stíchli.

Viete na čo všetko slúži
mobilný telefón?

Už ste na niečo mobil použili?

“Podľa mňa telefón pani učiteľky utiekol niekam sám. Ležať zavretý v zásuvke celé dni, to by nikoho nebavilo,” mudroval Kubko, žiak II.B v šatni. Bolo už po vyučovaní, ale prosba pani učiteľky mu víťala od rána v hlave, a ešte viac predstava odmeny, ktorú by mohol získať.

“Ale veď mobil ani nemá nohy,” namietlo rozhodne dievčatko, ktoré sedelo vedľa neho.

Bola to Lesanka, Kubkova spolužiačka. Práve si starostlivo ukladala pod lavičku nové prezuvky, ktoré jej včera kúpila mamička. Mamička jej tiež dala to zvláštne meno, pretože keď sa narodila, bola vraj taká šťastná, ako keď sa prechádza vo voňavom lese. Jej mamička je totiž enviromentálna pracovníčka, čo znamená, ako hovorí s úsmevom ocko, že zachraňuje našu krásnu planétu.

“Tak kto by ho mohol vziať?”

“Neviem, ale vies čo? [Požičiame si telefón](#) od pána školníka a zavoláme mojej mame. Ona určite bude vedieť, kde sa mohol ukryť telefón.”

Viete ako si požičať
mobilný telefón?

Mami, môžem
si požičať telefón,
prosím?

Požičiavate si niekedy mobil?

Lesanka vedela [mamičkine číslo](#) naspamäť, a keď jej ujo v tmavomodrých montérkach, pán školník, ktorý na škole poznal každé, aj to najtajnejšie zákutie, požičal svoj telefón, rýchlo jej zavolala. Mamička im poradila, aby hľadali najskôr v triede a potom na chodbe a možno aj v jedálni a v telocvični. Vôbec si nevedela predstaviť, kde by sa taký telefón vedel ukryť, ale so smiechom súhlasila s Kubkovým názorom, že možno zo zásuvky odišiel sám. Aj pán školník im poradil zopár miest, kde by sa takému starému telefónu mohlo páčiť, a tak sa Lesanka s Kubkom vybrali na veľkú výpravu.

Poznáte naspamäť telefónne číslo
svojej mamy alebo otca?

Ak nie, naučte sa aspoň jedno
z nich naspamäť.

“Už ma nič nenapadá”, smutne sedí na lavičke v šatni Kubko.

“Ani mňa, veď sme hľadali úplne, úplne všade!” odpovedá Lesanka a rozhadzuje pri tom doširoka rukami.

“Haloooo...”, ozve sa zrazu tichý hlások odniekiaľ spod lavičky.

“Počul si to?” pozrie sa Lesanka na Kuba s očami doširoka otvorenými.

“Počul,” zašepká ticho Kubko.

“Haloooo...” ozve sa hlások znova a spod lavičky vykukne malý, trošku ošúchaný a trošku smiešny telefón.

“Vy naozaj hľadáte mňa? Niekomu som chýbal? Nieкто si všimol, že som sa stratil?”

Lesanka s Kubkom zostali na chvíľu bez slov, ale to preto, že telefónik sa ich pýtal jednu otázku za druhou, ani im nedal vydýchnuť.

Nakoniec mu Lesanka skočila do reči a vysvetlila mu, že ho naozaj pani učiteľka hľadá, a že jej teda určite chýba, a mali by jej ho hneď zaniest. Telefónik však pokrútil nesúhlasne displejom.

“Betka už je dávno doma, dnes učila iba dopoludnia. A predomnou je teraz dlhá cesta.”

Ale my Ťa musíme vrátiť, dostaneme odmenu,” namietol Kubko.

“Nie, nie,” krúti telefón ďalej malým displejom, ktorý mu sem tam tyrkysovo blikne. “Ale mám skvelý nápad! Vezmem vás na výlet, aspoň budem mať spoločnosť, a keď o tomto výlete porozprávate Betke, som si istý, že vás za to odmení niečim ešte lepším!”

“A kam pôjdeme?” rozžiarili sa Kubkovi očka pri predstave väčšej a lepšej odmeny. Už pred sebou videl veľkú čokoládu alebo ešte väčšiu jednotku v žiackej knižke.

“Pôjdeme niekam, kde bývajú všetky staré telefóny, a kde sa ma už moji kamaráti nevedia dočkať. A [môžeme zobrať](#) túto rozbitú kalkulačku, na ktorú dnes Martin z VII.B skočil, keď sa prezúval.”

Viete, ktoré z týchto starých vecí
patria medzi elektroodpad?

Kam jednotlivé odpady patria?

Vonku svieti slniečko a vzduch vonia teplo a príjemne, presne ako to býva vždy, keď na jeseň začne babie leto. Lesanka má obuté sandálky a veselo nimi klopká po chodníku pred školou.

“A kam to ideme?”

“A nie je to ďaleko?”

“A koľko tam bude telefónov?”

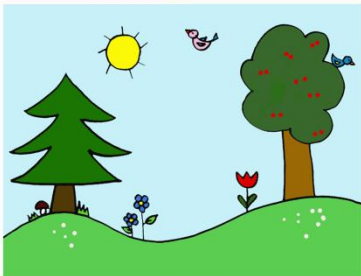
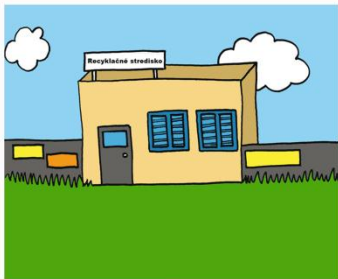
Ani jej, ani Kubkovi sa nezatvoria ústička a neustále sa zvedovo pypyujú na podrobnosti ich tajuplného výletu. Telefón, ktorému skrátili meno na “Mobi” sa hrdo nesie v prednom vaku Kubovej aktovky a teší sa, že mu cesta s novými kamarátmi bude trvať oveľa kratší čas, ako si pôvodne myslel.

“Je jedno miesto, kde by mali končiť všetky staré, rozbité a pokazené telefóny. Tam totiž pracujú ľudia, ktorí ich vedia roztriediť, rozobrať a nájsť v nich také časti, z ktorých sa neskôr vyrobia úplne nové a znovu užitočné veci. Vedeli ste deti, že niekde vo mne je skryté dokonca zlato? Áno, áno, presne také zlato, z akého sa vyrábajú náušnice pre dievčatá. Napríklad male kvietky, aké sa na ušku ligocú Tebe, Lesanka.”

Lesanka sa udivene dotkla svojich náušničiek a Kubko si prvý raz všimol, že sa veru naozaj ligocú.

Kam by ste dali staré mobily?

Môžu sa iné odpady hádzať na zem
alebo do prírody?

Deti s malým mobilným sprievodcom prešli okolo ihriska, ktoré stojí za školou, a pomaly po prechode pre chodcov kráčajú cez cestu. Malý Mobi je naozaj urozprávaný telefón a keďže je už dosť starý, aby mal veľa skúseností, rozdáva Lesanke a Kubkovi [rady od výmyslu sveta](#) . Ako majú pekne zdraviť všetkých ľudí, ktorých poznajú, ako sa majú spýtať starej tety opierajúcej sa o paličku na prechode, či nepotrebuje pomôcť a...

“Kubko, Kubko, veď Ty by si sa ani nepozrel, či Ti ukazuje semafor zeleného alebo červeného panáčka! Ešte že máš Lesanku! Vždy sa treba pozrieť, či zelený panáček ukazuje voľnú cestu pre malých aj veľkých chodcov. A keď chýba semafor, aspoň trikrát si skontroluj – vľavo, vpravo, vľavo - či po ceste náhodou práve nejde auto. Nikdy na to nezabudni! Vždy sa pekne sústreď, nezabávaj sa, ani sa nehraj s telefónom.”

Lesanka s Kubkom ešte dvakrát prechádzali cez cestu, kým sa dostali k miestu, pri ktorom Mobi natešene vyskočil z aktovky. Kubko si už dobre zapamätal, ako sa má pri prechode cez cestu správať a vždy sa dobre poobzeral. Mobi ich doviedol pred veľkú bránu, na ktorej bolo niekoľko nápisov. Niekde boli otváracie hodiny, inde zase telefónne čísla na ľudí, ktorí pracujú vo vnútri. Priamo pred nimi visel papier, na ktorom boli vymenované všetky veci, ktoré sa majú namiesto vyhodenia do obyčajných smetných košov priniesť priamo sem. Stálo tam, že medzi elektroodpad patria dokonca aj staré práčky, televízory, počítač a veru aj [mobily](#). Deti sa veľmi tešili pri pohľade na Mobiho radosť, .

“Tak teda ideme dovnútra,” zavelil Kubko a zazvonil na zvonček vedľa brány.

RECYKLAČNÉ
STREDISKO

Akým písmenom začína
slovo „mobil“?

M m

Aké ďalšie slová začínajú na
písmeno „m“?

Na vrátnici za bránou ich privítala milá teta vrátnička.

“Čože ste priniesli, deti?”

“Mňa!” vyskočil spoza Lesanky malý telefón a zablikal na tetu pokazeným displejom.

“Tak to ste prišli na to správne miesto. Som rada, že ste také šikovné, deti, a priniesli ste telefón k nám. Prvé dvere vpravo, tam vás už čakajú naši špecialisti na staré telefóny.”

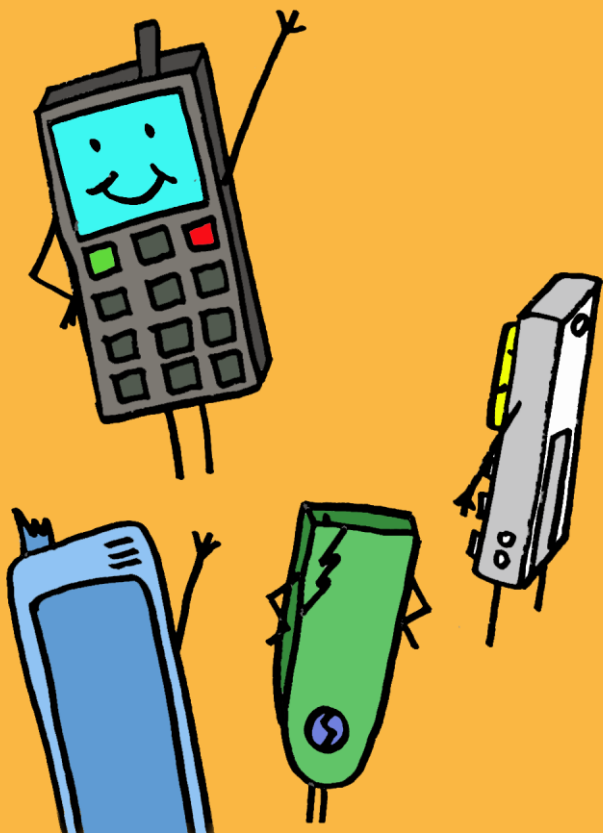
Deti sa rozbehli k dverám, ktoré im ukázala teta vrátnička a po tom ako zaklopali, otvoril im pán v trošku ufúľaných nohaviciach. Aj on veselo chváli deti za to, že nevyhodili telefón do smetí ani nikam inam, ale priniesli ho práve k nemu. Za ním sa kopilo hneď niekoľko staručkých telefónov, ktoré mávali anténami a rozbitými tlačidlami na nového kamaráta.

“Vo všetkých telefónoch sa nachádzajú veci, ktoré sa dajú ďalej recyklovať a znovu použiť. Tak chránime prírodu - šetríme jej zdroje, vodu, energie, ktoré by sa zbytočne mýnili a tak ju oslabovali. A prezradím vám ešte jedno tajomstvo. V takomto starom telefóne sú aj nebezpečné látky, ktoré sa musia odborne odstrániť, pretože inak by našu planétu veľmi zaťažovali a ona by z nich mohla ochorieť. Každý človek, ktorý nám prinesie starý telefón, je vlastne hrdina.”

“Tak to aj my sme hrdinovia!” vykrikol radostne Kubko.
“Presne tak.”

Lesanka s Kubkom sa rozlúčili s Mobim a sľúbili, že mu určite prinesú ešte ďalších nových kamarátov. Kubko sa nevedel dočkať, ako rozpovie o ich zážitku spolužiakom v triede a Lesanka si zase predstavovala, aká bude pani učiteľka Betka na nich pyšná.

“Možno nám každému zapíše aj jednotku do žiackej knižky” snívala.

Koľko starých mobilov vidíte na kope
v recyklačnom stredisku?

Kedy je mobil už „starý“, vhodný
na vyhodenie?

Na druhý deň, cez veľkú prestávku, vládol v triede II.B živý ruch. Pred tabuľou stála Lesanka s Kubkom a na lavici poskakovali dva smiešne telefóny. Jedným z nich bol Mobi a vedľa neho tancoval nový kamarát z recyklačného strediska. Boli popraskané a ošúchané, ale spokojne sa usmievali a počúvali, ako Lesanka pred všetkými deťmi rozpráva o tom, aké dôležité je odniesť správny odpad na správne miesto, a kde je to správne miesto práve pre ne – staré telefóny. Kubko ju občas doplnil a nezabudol porozprávať ani o tom, ako sa má správne prechádzať cez cestu. Deti nadšene počúvali a pani učiteľka Betka písala do žiackych knižiek oznam pre rodičov:

“V našej škole organizujeme zber starých alebo poškodených mobilných telefónov, ktoré budú odovzdané na likvidáciu...”

A do Lesankinej a Kubkovej knižky pripísala ešte dve veľké jednotky pre malých hrdinov.

Ktoré telefóny na obrázku
sú oranžové a ktoré sivé?

Aké ďalšie veci majú
oranžovú farbu?

Názov: Lesanka a starý mobil
Autor: Andrea Fusková
Ilustrovala: Andrea Fusková
Rok vydania: 2014

Podporené z Nadácie Orange
a
OZ EKOOrast

Edícia Lesanka

Lesanka je malé zvedavé dievčatko, ktoré tak ako všetky deti zažíva veľa dobrodružstiev. Mamička jej často hovorí, že prírodu treba chrániť, učí ju triediť odpad aj šetriť vodu. Počas jedného veselého dňa sa Lesanka spolu so spolužiakom Kubkom dozvie ďalšiu dôležitú vec, s ktorou sa mamičke pochváli, pretože súvisí s ochranou planéty.

Edícia Lesanka
2014

